

Utlåtande

- av inkomna synpunkter på utställningsförslaget Översiktsplan 2014 Bromölla kommun

Utställningens genomförande

Ett förslag till översiktsplan för Bromölla kommun godkändes för utställning och granskning av kommunstyrelsen 2014-01-08, KS § 3. Planförslaget, eller underrättelse om detta, sändes 2014-01-30 ut till myndigheter och organisationer med flera, enligt särskild utsändningslista, med begäran om synpunkter senast 2014-04-04.

Samtidigt har planförslaget funnits tillgängligt på biblioteken i Bromölla och Näsrum, i kommunhuset samt på kommunens webbsida www.bromolla.se.

Allmänheten har informerats om planförslaget genom annonser i lokalpressen och på kommunens webbsida.

Läsanvisning

I detta utlåtande redovisas inkomna yttranden och synpunkter i sin helhet, dock med vissa redaktionella ändringar och förkortningar. Under respektive yttrande besvaras synpunkter antingen direkt eller genom hänvisning till redan besvarat yttrande på annan plats i dokumentet. I svaren redovisas även om synpunkten har medfört någon komplettering eller ändring av översiktsplanen.

Ibland rör inkomna synpunkter sådant som inte kan behandlas i en översiktsplan eller sådant som rör kommunens dagliga verksamheter i övrigt. Sådana synpunkter förmedlas vidare till den verksamhet som berörs.

Sammanfattning

I jämförelse med samrådet har endast ett fåtal synpunkter kommit in under utställningen, som föranleder ändringar eller kompletteringar av planförslaget. Ändringarna är i form av förtydliganden, rättelser och uppdateringar. Ett flertal synpunkter uttrycker tillfredsställelse med förslaget. Några önskar en fortsatt dialog i de frågor där konflikter eller avvikande åsikter kan förutses.

I det granskningsyttrande som Länsstyrelsen Skåne enligt 3 kap 16 § plan- och bygglagen ska avge under utställningstiden framgår att kommunen helt har tillgodosett de synpunkter som framfördes under samrådet. Enligt länsstyrelsen redovisar planhandlingarna på ett föredömligt sätt såväl befintlig mark- och vattenanvändning, som anvisningar för framtida utnyttjande. Planen förutses fungera väl som ett vägledande instrument för efterföljande prövningar. Flertalet av kommande detaljplaner kan dock komma att behöva utökade miljöbedömningar.

Inkomna yttranden

Under utställningen har yttranden och synpunkter inkommit från följande:

LÄNSSTYRELSER

Länsstyrelsen Skåne

Länsstyrelsen Blekinge

Länsstyrelsen Kronoberg

REGIONER

Region Skåne - Regionala tillväxtnämnden

Region Blekinge

STATLIGA VERK OCH MYNDIGHETER M.M.

Energimyndigheten

Försvarsmakten – Högkvarteret

Lantmäteriet

Naturvårdsverket

SGU Sveriges geologiska undersökning

Sjöfartsverket

Trafikverket

KOMMUNER

Hässleholms kommun

Kristianstads kommun

Olofströms kommun

Osby kommun

Sölvesborgs kommun

Tingsryds kommun

Älmhults kommun

BROMÖLLA KOMMUN

Myndighetsnämnden

POLITISKA PARTIER

Bromölla Arbetarekommun och S-förening

Bromöllumoderaterna

Centerpartiet i Bromölla

Ivetofta/Gualöv/Nymölla Socialdemokratiska förening

Vänsterpartiet

FÖRETAG

Stora Enso Nymölla AB

E.ON Sverige AB

FÖRENINGAR

Nordöstra Skånes Fågelklubb

ENSKILDA

Boende Näsum (24 st)

Brodde Almer och Eva Åkesson

Länsstyrelsen Skåne

Granskningsyttrande över förslag till ny översiktsplan för Bromölla kommun, ÖP 2030

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen anser att Bromölla kommun har tagit fram en översiktsplan som på ett föredömligt sätt redovisar berörda statliga intressen och hur kommunen avser att tillgodose dessa. Kommunen har kompletterat planhandlingarna efter samrådet och helt tillgodosett de synpunkter länsstyrelsen hade på samrådshandlingarna.

Planhandlingens miljöbedömning är välgjord och kommunen har på ett bra sätt utnyttjat sitt kommunala planeringsunderlag avseende kulturmiljö- och naturvärden.

Länsstyrelsen gör bedömningen att föreliggande plan kommer att fungera väl som ett vägledande instrument för efterföljande prövningar utifrån att planhandlingarna på ett föredömligt sätt redovisar befintliga bebyggelse- och landskapsområden med tydliga anvisningar för hur dessa ska användas, utvecklas och bevaras. Plankartan är mycket välgjord och ger en tydlig vägledning.

Länsstyrelsen gör bedömningen att flertalet av efterföljande detalplaner kommer att behöva välgrundade miljöbedömningar med tydliga utredningar för att det ska vara möjligt för länsstyrelsen att bedöma markens lämplighet eftersom det inom de flesta områden finns en eller flera statliga intressen att beakta såsom riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken, översvämningar, miljökvalitetsnormer för vatten och områdesskydd enligt 7 kap miljöbalken.

Beskrivning av ärendet

Bromölla kommun har remitterat förslag till ny kommuntäckande översiktsplan till länsstyrelsen för granskning. Syftet med planen är att redogöra för kommunens framtida mark- och vattenanvändning och för den process där kommunens fysiska struktur diskuteras och utvecklas i samverkan med invånare och beslutsfattare.

Inriktningen för den fysiska planeringen, i den kommunövergripande översiktsplanen daterad 2014 med sikte på 2030, ”ÖP 2030”, är att säkerställa de natur- och kulturvärden som finns inom Bromölla kommun samtidigt som översiktsplanen möjliggör för en utveckling av rekreation, friluftsliv, småskalig besöksnäring och nya utvecklingsmöjligheter för bostäder och verksamheter.

Bromölla kommun berörs av många statliga intressen. Större delen av kommunen omfattas av ett eller flera riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken och områdesskydd enligt 7 kap miljöbalken. Kommunen är fornlämningsrik och står inför många utmaningar på grund av klimatförändringarna såsom stigande hav, risk för översvämningar. Inom kommunen finns flera miljöfarliga verksamheter, flera vägar för farligt gods och riksintresse för väg och järnväg att ta hänsyn till vid förändringar i bygnadsbeståndet.

Skäl till länsstyrelsen beslut

Tillämpliga bestämmelser

Under utställningstiden ska länsstyrelsen enligt 3 kap 16 § PBL avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 kap eller 4 kap Miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljö-kvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket MB (strandskyddsområde),
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap § 20 PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska detta anmärkas i planen.

Enligt 3 kap § 2 PBL ska en översiktsplan ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Enligt 3 kap § 5 PBL ska det av översiktsplanen framgå

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att *tillgodose* de redovisade riksintressena och *följa* gällande miljökvalitetsnormer,

4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta *hänsyn till* och *samordna* översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen, och
5. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket i miljöbalken.

Enligt 3 kap, 6 § PBL ska översiktsplanen utformas så att *innebörden* och *konsekvenserna* av den tydligt framgår.

Enligt 3 kap § 8 PBL ska planförslaget om det antas medföra betydande miljöpåverkan åtföljas av en miljökonsekvensbeskrivning enligt kraven i 6 kap §§ 11 och 22 i miljöbalken.

De som deltagit i Länsstyrelsens beslut

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Carl Älfvåg med länsarkitekt Elisabet Weber som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdsstrateg Linda Gustafsson, kulturmiljöstrateg Olof Martinsson, vattenstrateg Pär Persson och planhandläggare Anna Jansson Thulin deltagit.

Kommentar:

Kommunen instämmer i att det kan krävas fördjupade utredningar och bedömningar, i vissa fall omfattande, i efterföljande planarbete. Kommunen hoppas på en fortsatt god dialog.

Länsstyrelsen Blekinge

Granskningsyttrande om förslag till ny Översiktsplan 2030 för Bromölla kommun, Skåne län.

Länsstyrelsen i Blekinge har i samrådsskedet lämnat synpunkter på förslaget till översiktsplan. Dessa synpunkter har beaktats varför länsstyrelsen inte har något ytterligare att erinra.

I yttrandet har avdelningschef Lars Olsson beslutat och planarkitekt Christina Johansson varit föredragande.

Kommentar:

Noteras.

Länsstyrelsen Kronoberg

Länsstyrelsen i Kronobergs län har inga synpunkter på planförslaget.

Region Skåne - Regionala tillväxtnämnden

Region Skåne granskar kommunernas översiktsplaner med utgångspunkt i det regionala utvecklingsansvaret. Region Skånes yttranden utgår därmed från det regionala utvecklingsprogrammet, tillhörande sektorsprogram och arbetet inom strukturbild och arbetet inom Strukturbild för Skåne.

Region Skåne har tidigare lämnat synpunkter i samrådsskedet, yttrande daterat 2013-08-13. Detta yttrande fokuserar särskilt på det som tillkommit sedan dess.

Region Skånes synpunkter

I utställningsförslaget har ett nytt avsnitt om mark- och vattenanvändningen i Bromölla kommun tillkommit som ska presentera en samlad bild av översiktsplanens ställningstaganden. Region Skåne ser positivt på detta tydliggörande i text och karta liksom på de övriga förändringar som är gjorda i utställningsförslaget avseende nya strategier.

I samrådsyttrandet pekade Region Skåne på Bromöllas regionala roll och önskade en tydligare beskrivning av hur en ökad interaktion med Hässleholm och framförallt Kristianstad skulle kunna se ut. I utställningsförslaget har detta utvecklas något men Region Skåne skulle gärna se en tydligare beskrivning av hur Bromölla ser sig i det regionala sammanhanget.

En av kommunens utpekade strategier för utbyggnad av bostäder är att i första hand bygga i de stråk där det redan idag finns utbyggd kollektivtrafik, samt att om möjligt förtäta i lägen som redan är väl försörjda av kollektivtrafik och service. Även verksamhetsområden ska vara lättillgängliga för kollektivtrafik. Region Skåne delar kommunens syn på att detta är en god principiell utgångspunkt för planeringen som stämmer väl överens med strategier för Det flerkärniga Skåne och Trafikförsörjningsprogrammet.

I avsnittet om utvecklingsområden har kommunen tydliggjort relationen mellan kollektivtrafiklägen och utbyggnadsområden genom att redovisa befintliga busshållplatser i kartillustrationen.

Region Skåne vill också i detta sammanhang passa på att rekommendera att Bromölla kommuns resultat av Region Skånes folkhälsoenkät kan utgöra ett bra underlag för kommunens långsiktiga samhällsplanering
<http://www.skane.se/Upload/Webbplatser/folkhalsa/dokument/Brom%c3%b6lla.pdf>

Under hösten 2013 fattade den regionala tillväxtnämnden, regionstyrelsen och kommunförbundet Skåne beslut om strategier för Det flerkärniga Skåne. Dessa hade då förändrats något sen det tidigare förslaget. I Bromöllas utställningsförslag hänvisas till förslaget om strategier och en illustration från förslaget till strategierna används. I de beslutade strategierna ser denna illustration något anorlunda ut och det är denna som bör användas.

I handläggningen av ärendet har Kultur Skåne, Kollektivtrafikmyndigheten, Skånetrafiken samt enheterna för strategisk fysisk planering och för folkhälsa och social hållbarhet deltagit.

Kommentar:

Kommunens syn på sin plats i regionen och regional samverkan beskrivs redan ingående i del 1 och 2. Som kommunen uppfattar det önskar Region Skåne att särskilt interaktionen med Kristianstad och Hässleholm ska förtydligas samt möjligen även förhållandet till det regionala utvecklingsprogrammet för Skåne. För Bromölla kommuns del är, som påpekas i planförslaget, interaktion med såväl Skåne som Blekinge och södra Småland av största vikt. Kommunens centrala läge i det sammanhanget ska dock ytterligare förtydligas och vårt bidrag till regionen kompletteras.

Vad det gäller illustration av strategier för Det flerkärniga Skåne ska den bytas till den aktuella.

Region Blekinge

Region Blekinge har tagit del av rubricerad utställningshandling och har i egenskap av regional kollektivtrafikmyndighet i Blekinge län främst tittat på de avsnitt som berör kollektivtrafiken och dess kopplingar mot Blekinge. Bromölla kommun är viktig främst för Blekinges västliga kommuner vad gäller pendling till och från Bromölla såväl som Kristianstad. Det är därför ytterst betydelsefullt att kommuner inom denna gemensamma studie- och arbetsmarknadsregion har liknande ambitioner när det gäller allmänna transportmedel såväl för sysselsättningen som för att främja en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Vi ser en hög ambitionsnivå i planen gällande kollektivtrafik i avsnitten "Boende och service", "Kommunikationer och infrastruktur" och "Regionala och mellankommunala frågor", där viljeriktningen är en större andel kollektivtrafik som också

ska vara miljövänlig. En större andel kollektivtrafik går även helt i linje med kollektivtrafikbranschens fördubblingsmål. Vi ser positivt på att viljeinriktningen även återfinns i genomtänkta strategier med bl.a. nybyggnation längs kollektivtrafikspår, satsningar på gång- och cykelnätet samt tillräcklig cykelparkering vid kollektivtrafikpunkter för att främja det kollektiva resandet.

Vi vill dock understryka att vi ser det som viktigt att kollektivtrafiken även får en plats bland strategierna i områdena "Näringsliv" och "Besöksnäring", för att möjliggöra en god utveckling och förflyttning utan bil.

Sammanfattningsvis anser vi att utställningsförslaget till ny översiktsplan för Bromölla kommun är väl genomarbetad och ger en bra och tydlig vägledning för det fortsatta utvecklingsarbetet i Bromölla kommun till 2030.

Kommentar:

Kopplingen mellan näringsliv och kollektivtrafik belyses i de beskrivningar av utvecklingsområden som omfattar verksamheter, som finns i del 1, Utvecklingsstrategier, samt givetvis även i del 3, Konsekvenser.

Detsamma gäller för utvecklingsområdena för besöksnäring. De flesta av områdena har vandrare, cyklister eller kanotister som målgrupp, men även för dessa kan möjligheten att för delsträckor utnyttja kollektivtrafik vara avgörande.

Strategierna ska så långt möjligt förtydligas.

Energimyndigheten

Detta är ett svar som inte fördjupat går in på den specifika planen utan ger Energimyndighetens generella synpunkter. Undantaget gäller synpunkter kring vindbruk (*Underlag Vindbruk 2012*), läs mer under rubriken specifika synpunkter.

Energimyndigheten verkar inom olika samhällssektorer för att skapa goda villkor för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning, båda med en låg negativ inverkan på hälsa, miljö och klimat.

Enligt förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ansvarar Energimyndigheten för att lämna uppgifter till länsstyrelserna om områden som myndigheten bedömer

vara av riksintresse för energiproduktion och energidistribution enligt 3 kap. miljöbalken.

Specifika synpunkter på *Underlag Vindbruk*

Energimyndigheten ser positivt på att Bromölla kommun uppdaterar den översiktliga planeringen för vindbruk. Energimyndigheten konstaterar att det inte finns några riksintresseområden för vindbruk i Bromölla kommun. Dock är det självfallet möjligt att etablera vindkraftsanläggningar i områden utanför riksintresseområdena för vindbruk då förutsättningarna är goda.

Bromölla kommun ligger inom elprisområde 4. Inom elprisområde 4 är tillskott av förnybar elenergiproduktion extra värdefullt eftersom det kan bidra till att utjämna prisbildningen för elenergi i Sverige.

Sidan 6 i *Underlag Vindbruk*: Bromölla kommun kan med fördel uppdatera den nämnda vindkraftsstatistiken genom att använda Energimyndighetens rapport "Vindkraftsstatistik 2012".

Sidan 19, första avsnittet: Att Energimyndigheten anger en specifik medelvindhastighet där lönsamhet uppnås är inte korrekt. För att ett område ska klassas som ett riksintresse för vindbruk på land ska området, bland annat, ha en årsmedelvind som överstiger 7,2 m/s 100 meter ovan mark enligt vindkarteringsmodellen MIUU 2011.

Sidan 28: Det bör förtydligas huruvida Bromölla kommun klassar vissa områden som "tysta områden" inför framtiden eller endast beskriver områdenas bullerkaraktär i dagsläget. Att klassa områden som "tysta områden" kan påverka vilka bullerkrav omgivande vindkraftsanläggningar ska leva upp till vid framtida etableringar.

Sidan 55: Bromölla kommun kan med fördel ange årsmedelvinden 100 meter ovan mark i grafisk form som ett lager ovanpå figur 29. En sådan figur skulle fungera som ett komplement till informationen i figur 29 där man i en och samma figur får information om områdets tillgängliga vindresurser och områdets lämplighet utifrån Bromölla kommuns bedömning. En rekommendation är att endast områden där årsmedelvinden överstiger 6,5 m/s 100 meter ovan mark inkluderas i lagret. Områden som klassas som lämpliga för vindbruk av kommunen bör nämligen uppfylla ett minimikrav vad gäller vindresurser och det bör framgå vilken årsmedelvind man syftar på. Energimyndigheten anser att en årsmedelvind på minst 7 m/s 100 meter ovan mark kan betecknas som "goda vindresurser".

Generella synpunkter

Nationella energi- och klimatmål

Det är viktigt att beakta de nationella energi- och klimatmålen i det strategiska energi- och klimatarbetet och i det översiktliga planarbetet.

Den svenska energipolitiken bygger på tre grundpelare. Politiken syftar till att förena:

- Ekologiska hållbarhet
- Konkurrenskraft
- Försörjningstrygghet

År 2008 antogs ett klimat- och energipaket om mål fram till 2020 av Sveriges riksdag. Sverige ska till år 2020 genom energieffektivisering minska energianvändningen med 20 procent jämfört med år 2008. Nedan följer en genomgång av olika energi- och klimatmål för Sverige och EU.

2016	Sverige/ EU
Energieffektivisering	9 % / 9 %
2020	
Andel förnybar energi	50% / 20%
Andel förnybar energi inom transporter	10% / 10%
Energieffektivisering	20% / 20%
Minskade utsläpp	
Av växthusgaser	40% / 20%

De nationella miljömål och etappmål som främst har anknytning till energiområdet är: god bebyggd miljö, begränsad klimatpåverkan, bara naturlig försurning och ingen övergödning.

Regionala planer och strategier

Enligt den nya plan- och bygglagen (2010:900) som trädde i kraft 2 maj 2011 ska kommunerna beakta relevanta regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling i sin översiktsplanering. I arbetet med översiktsplanering finns också stora möjligheter att på en regional nivå vara mer proaktiv i energiarbetet och förutse olika händelseförlopp för att kunna föreslå eller genomföra relevanta åtgärder. Mot denna bakgrund är det viktigt med ett bra samarbete och samordning mellan det regionala och det kommunala planarbetet.

Regionala energi- och klimatstrategier

Länsstyrelserna har fått uppdraget av regeringen att ta fram regionala strategier för energi- och klimatfrågorna i länet. Strategierna är ett viktigt led i den nationella energi- och klimatpolitiken för att kunna realisera målen på den lokala och regionala nivån. Syftet med strategierna är att minska klimatförändringarna, främja energiomställningen, öka andelen förnybar energi samt främja energieffektiviseringen och ett effektivare transportsystem. Strategierna ska utformas i samverkan med andra regionala och lokala aktörer och se till att alla drar åt samma håll i länet.

Regional utvecklingsplanering

I samtliga län finns idag regionala utvecklingsprogram-/strategier som syftar till att vara en samlad plattform för regionens och länets utvecklingsambitioner. Ansvaret för de regionala planeringsfrågorna ser lite olika ut i olika län, det kan vara landsting, kommunala samverkansorgan eller länsstyrelser som hanterar frågorna. I en majoritet av länen tar formuleringarna i de regionala utvecklingsprogrammen/strategierna sin utgångspunkt i hur klimat- och energifrågan ska hanteras och i flera fall kopplas utmaningarna samman med affärsmässiga och tillväxtskapande möjligheter.

Transporter

Fysisk planering inkluderande infrastruktur- och bebyggelseplanering är ett av flera viktiga styrmedel för att minska samhällets energianvändning och negativa klimatpåverkan för att på sikt nå nationella och internationella energi- och klimatmål. Det är viktigt att i strategiskt energi- och klimatarbete och i det översiktliga planarbetet beakta dessa nationella mål eftersom de strukturer som beslutas om i dagsläget kommer att ha betydande påverkan på medborgarnas och samhällets framtida energianvändning.

För att transportsystemet ska bli hållbart ur miljö-, klimat- och energisynpunkt krävs att transporternas totala energianvändning minskar, och att den energi som används kommer från förnybara och hållbara energikällor.

Energianvändningen kan reduceras genom minskade transportbehov, energieffektivare fordon samt genom att de transporter som genomförs sker på ett energieffektivt sätt. Transportbehoven kan framförallt minskas genom transportsnål samhällsplanering, men också genom effektivare godslogistik och ökad användning av IT-lösningar. De transporter som genomförs kan ske på ett energieffektivare sätt genom överflyttning till mer energieffektiva trafikslag. Viktiga förutsättningar för detta är, förutom beteendeförändringar hos individer, företag, den offentliga sektorn och andra aktörer, att det finns en infrastruktur som stöder en sådan överflyttning.

Byggnader

Byggnader spelar en viktig roll i strävan mot det hållbara energisystemet. För bebyggelsen gäller strävan att nå målet om 20 procents effektivare energianvändning till 2020 respektive 50 procents effektivare energianvändning 2050 och en rad EU-direktiv pekar på olika insatser som tillsammans strävar åt samma håll.

Gemensamt för direktiven är att offentlig sektor ska vara föregångare. Som exempel kan nämnas att alla nya byggnader ska vara näranollenergibyggnader år 2019 för offentliga byggnader och år 2021 för samtliga nya byggnader.

Solenergi

Solförhållandena i Sverige är på många håll lika goda som i exempelvis Tyskland. Solceller och solfångare i bebyggelsen går att integrera i byggnader och ger varken upphov till buller eller utsläpp. Enligt Boverkets byggregler kan solceller och solfångare användas för att reducera byggnaders specifika energianvändning.

Möjligheten till aktivt såväl som passivt utnyttjande av solenergi bör beaktas i översikts- och detaljplaneringen. Exempelvis påverkas möjligt solenergiutnyttjande av hustakens orientering, liksom av skuggning från omgivande byggnader och höga träd. Även partiell skuggning kan markant påverka solelsproduktionen. Kommunen kan också arbeta för ett ökat utnyttjande av solenergiressursen genom att vid bygglovsgivning ge vägledning om olika energisystems miljöfördelar. Kommunen kan också överväga förändringar av regler kring när solenergianläggningar bör vara bygglovspliktiga. En kartering av solenergipotential för olika tak kan underlätta konsumenters investeringsbeslut. Solkartor finns redan gjorda för flera städer, exempelvis Göteborg, Lund och Stockholm och verktyg för solkartering finns idag kommersiellt tillgängligt.

Vindkraft

Energimyndigheten har ett speciellt sektorsansvar för att ange riksintressen för vindbruk samt bevaka utvecklingen av hushållningen med mark- och vattenområden avseende vindbruk.

Generellt vill Energimyndigheten betona vikten av regeringens mycket tydliga uttalanden om att utbyggnaden av vindkraft ska främjas och därmed ges en högre prioritet än tidigare. Mot bakgrund av detta och den nationella planeringsramen på 20

TWh till år 2020 är ökad elproduktion från vindbruk ett nationellt intresse som måste få tillgång till mark- och vattenområden. Vindbruk måste därmed också få synas i landskapen samtidigt som etableringen av vindkraft ska ske i balans med andra intressen.

Mot bakgrund av att vindbruk är ett nationellt intresse är det enligt Energimyndighetens bedömning nödvändigt att vindbruk integreras i den översiktliga planeringen i kommunerna. På så sätt får kommunerna en strategi för hur vindbruk bör vägas mot andra intressen i kommunen. Integreringen i planeringen möjliggör också dialog och förankring av vindkraftfrågorna hos befolkningen, vilket är av stor betydelse för acceptansen för vindkraft.

Riksintresse för vindbruk 2013

Energimyndigheten har nyligen uppdaterat anspråken av riksintresse vindbruk i samband med beslut den 16 december 2013. Riksintressen ska enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900) redovisas och behandlas i den kommunala översiktsplaneringen. Den kommunala översiktsplaneringen ska aktualiseras och uppdateras varje mandatperiod där nytt underlag, som exempelvis uppdaterade riksintresseområden för vindbruk, arbetas in. Utpekade riksintesseområden för vindbruk 2013 finns att ladda ned i shapeformat, se länk:

www.energimyndigheten.se/sv/Om-oss/Var-verksamhet/Framjande-av-vindkraft1/Riksintresse-vindbruk/

Vindkartering

Uppsala universitet har på uppdrag av Energimyndigheten tagit fram ett antal vindkarteringar. Sedan början av oktober 2011 finns det en ny vindkartering med fyra gånger högre upplösning än tidigare karteringar. På Energimyndighetens hemsida finns den tillgänglig för nedladdning i shape-format och kommer således att utgöra ett upgraderat underlag för identifiering av områden med hög medelvindhastighet. Resultatet av vindkarteringen 2011 ska användas som underlag i vindkraftsplaneringen vid länsstyrelser och kommuner, se länk:

www.energimyndigheten.se/sv/Om-oss/Var-verksamhet/Framjande-av-vindkraft1/Vindkartering1/

Samexistens är möjlig

Om det finns flera anspråk på olika riksintressen enligt 3 kap. miljöbalken i ett område bör möjligheterna till samexistens mellan de olika intressena undersökas i första hand. Energimyndigheten anser att vindbruk i stor utsträckning är förenligt med exempelvis riksintresse för naturvård och friluftsliv. Restriktioner för vindkraftetableringar bör därför inte generaliseras för andra riksintesseområden utan avvägningen mellan olika intressen bör avgöras vid prövning av en specifik etablering.

Energimyndigheten vill även lyfta fram möjligheterna till samexistens vid eventuella framtida vindkraftetableringar i områden där riksintressen för vindbruk och Natura 2000-områden gör anspråk på samma områden. Möjligheter till vindkraftetableringar i Natura 2000-områden finns i de fall vindkraftsetableringen inte skadar de livsmiljöer eller arter som Natura 2000-området avser skydda, vilket framgår av rapporten "Möjligheter till vindkraftsetablering i Natura 2000-områden" (Naturvårdsverket, rapport 6473).

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschef Maria Steinbach Lindgren. Vid den slutliga handläggningen har Marie Claesson, Niclas Daniels, Marie Karlsson, Sara Malmgren och Björn Svensby deltagit.

Kommentar:

Underlag Vindbruk 2012 ska så långt möjligt uppdateras enligt Energimyndighetens önskemål.

Kommunen tackar för de många generella synpunkterna och råden angående såväl detalj- och översiktsplanering som myndighetsutövning och tillsyn. Kommunen har full förståelse för att Energimyndigheten inte har haft möjlighet att granska själva förslaget till ny översiktsplan, och vill därför nämna att flera av synpunkterna redan finns som strategier och rekommendationer i planförslaget. Med avseende på tysta områden är dessa i förslaget till ny översiktsplan införlivade i *Stora opåverkade områden*, för vilka ställningstagandena är entydiga.

Försvarsmakten – Högkvarteret

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ämne.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har inga synpunkter på planförslaget.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår från att lämna synpunkter gällande Översiktsplan Bromölla kommun – utställning.

SGU Sveriges geologiska undersökning

SGU har yttrat sig i samrådsfasen i rubricerat ärende (SGUs Dnr 33-809/2013) och avstår därmed från att yttra sig vid detta tillfälle.

Sjöfartsverket

Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten. I sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur.

Yttrande

Sjöfartsverket har inget att erinra mot den utställda

översiktsplanen för Bromölla kommun.

Sjöfartsverkets uppfattning är att översiktsplanen inte påverkar sjöfarten.

Detta ärende har handlagts av lotsområdeschefen Tommy Andersson samt regionkoordinator, Johan Eriksson, den sistnämnde föredragande.

Trafikverket

Bromölla kommun har tagit fram ett förslag till ny kommuntäckande översiktsplan. I förslaget förekommer begrepp som förtätning, klimatanpassning och attraktiva lägen för bostäder och verksamheter m.m.

Trafikverket har inget att erinra mot kommunens förslag till ny översiktsplan.

Kristianstads kommun

Kristianstad anser att samstämmighet råder gällande mellankommunala frågor och vill framhålla vikten av samarbetet inom Skåne Nordost, havs- och kustplanering, grönstruktur, E22, Skräbeåns avrinningsområde och vindkraftsutbyggnad.

Kommentar:

Bromölla kommun instämmer helt.

Hässleholms kommun

Eftersom förslaget till ny översiktsplan för Bromölla inte antas påverka Hässleholms kommun avstår kommunen från att lämna yttrande.

Olofströms kommun

Olofströms kommun har inget ytterligare att erinra jämfört med förslaget från samrådsskedet.

Osby kommun

Osby kommun har inget att erinra mot Översiktsplan 2030 Bromölla kommun.

Sölvesborgs kommun

Sölvesborgs kommun har fått ta del av Bromölla kommuns utställningshandling till ny översiktsplan

2030. Det noteras att hänsyn tagits till Sölvesborgs tidigare yttrande om olämpligheten av vindkraft på Ryssberget.

Sölvesborgs kommun har således inga synpunkter på utställningsversionen av översiktsplanen för Bromölla kommun 2030.

Tingsryds kommun

Förslaget visar en klassisk översiktsplan. Bromölla och Tingsryd har inga direkta gemensamma avrinningsområden och gränisar inte till varandra. Tingsryds kommun har inte någon erinran mot förslaget till ny översiktsplan för Bromölla kommun.

Kommentar:

Noteras. Dock har både Bromölla och Tingsryds kommuner del av Skräbeåns avrinningsområde.

Älmhults kommun

Älmhults kommun har inget att erinra mot förslaget till översiktsplan.

Bromölla kommun – Myndighetsnämnden

Det är glädjande att de flesta av myndighetsnämndens synpunkter i samrådsskedet har beaktats i planförslaget.

Flera av de utvecklingsområden som nämnden haft synpunkter på är borttagna ur det nya förslaget, bl.a. LIS-områden, industriområdet Östra porten och bostadsområdet söder om gamla landsvägen i Näsrum.

Grönområdena föreslås få ett starkare skydd bruksparken har tagits upp som ett område som skulle kunna utvecklas till en mer socialt attraktiv park. När det gäller förtätning anses att den i första hand ska ske på höjden och inte genom att befintliga grönytor tas i anspråk.

Flera kompletteringar har gjorts som gör planen tydligare:

- Områdesvisa ställningstaganden.
- För de olika sakområdena har viljeinriktning och strategier för att nå dit angivits.
- Redan detaljplanlagda områden har lyfts ut. De beskrivs istället i nollalternativet.
- Konsekvenserna i del 3 för utvecklingsområdena har beskrivits på ett tydligare sätt,

genom att beskriva nollalternativ, konsekvenser i översiktsplanen och åtgärder. Miljökonsekvenserna har också delats upp på olika aspekter.

Ett utvecklingsområde för bostäder har tillkommit vid Ågatan. Det är ett stationsnära område och flerbostadshus planeras. Eftersom det ligger nära järnväg och kraftledningar är det viktigt att man noga utreder påverkan från buller, vibrationer och magnetfält innan exploatering.

Kommentar:

Noteras för framtida planarbete.

Bromölla S-förening och Bromölla Arbetarekommun

- Vi delar uppfattning om att det skall förtätas i Bromölla centrum, Skanska-tomten behöver snarast bebyggas.
- Bruksparken längs Storgatan bör bebyggas med affärslokaler och bostäder.
- Fortsätta bygga österut längs Ågatan, husen bör bebyggas på sådant sätt att de fungerar som en buffert mot trafikbruset från motorvägen.
- Bostäder bör byggas i anslutning till Kattolska kyrkan,
- Norr om järnvägen, öster om järnvägen kan man ta i anspråk till bebyggelse.
- Bygga ut gång- och cykelnätet. Förlänga cykelbanan från mellan Grödbylvägen och Ågatan så att den fortsätter under järnvägen och fram till industriområdet parallellt med järnvägen ner till Maxi.
- Bygga fler billiga bostäder med hyresrätt i Bromölla tätort, Näsrum och Gualöv.
- Göra Åby attraktivt för bostäder.

Kommentar:

Synpunkterna noteras för framtida planarbete eller vidarebefordras.

Bromöllumoderaterna

Bromölla är en landsbygdskommun där större delen av befolkningen bor i centrala Bromölla, men där vi har flera olika byar i närheten såväl norr som söder om i kommunen.

Det leder till att planeringen måste inriktas på ett antal platser där det är rimligt och ekonomiskt möjligt att utveckla allmän samhällsservice. Det handlar om utvecklingen över tiden så att den sker såväl i byn som på glesbygden.

Verksamhet

Det är vår skyldighet att planera och ta ställning till olika typer av verksamheter och var de ska finnas i framtiden. Vi anser att det ska vara en klar linje i olika företagsverksamheter, industri och handelscentrum. Att industri och handel ska vara genomtänkt och ska smälta in i helhetsbilden av kommunen och dess mark. Det ska finnas ett samspel mellan bostäder, industriverksamhet, och samhällsverk-samhet. Det är även viktigt att ta hänsyn till obe-byggt landsbygd, områden som är värdefulla för jordbruk, natur och kulturvård, turism och rekreat-ion.

Data telekommunikation- teknisk försörjning

Grundläggande samhällsfunktioner som el, vatten, avlopp, IT och telefoni måste få en samlad och framträdande roll i utvecklingen. Inte minst för att tillgodose etablering av verksamhet över hela kommunen.

Vindkraft

Vi är nöjda med det förslaget som är framtaget i översiktsplanen. Vi anser att det är olämpligt att förlägga vindkraft på Ryssberget. Det skulle inskränka för mycket på ett vackert naturområde. Då anser vi att det skulle vara lämpligare att etablera en vindkraft vid industriområdet i Nymölla.

Strandskydd

Det är bra att strandskyddet tillämpas så att till-gängligheten till hav och sjö bevaras. Men det skulle vara önskvärt att öka tillgängligheten utan att det inskränker för mycket på naturvärden.

Det är viktigt att ta tillvara våra resurser som när-heten till hav och sjö gör. För att detta skall bli ett bättre utnyttjat värde i kommunen måste det öppnas upp för bebyggelse vid stränderna. Dock inte så att allmänheten inte får tillgång till hav och sjö utan bebyggelsen skall ske på ett sätt som ökar allmän-hetens tillgång till hav och sjö. Bebyggelse vid stränderna leder också på ett naturligt sätt till att även allmänhetens tillgång ökar. Vi skall vara rädda om våra resurser men inte så att vi vägrar att dra nytta av Bromöllas läge.

Social hållbarhet

Moderaternas synsätt är ett hållbart samhälle utifrån individens självständighet. Alla skall ha möjlighet att själva leva och forma sin egen värld i vardagen. Detta ställer stora krav på öppenhet, tillgång till bostad, arbete och meningsfull fritidssysselsättning för unga, medelålders, äldre och funktionshindrade - sysselsättning som ger livet mening och möjlig-heter till självförverkligande. En växande andel

äldre känner sig friska och vill fortsätta att arbeta. Då bör vi enligt vår uppfattning skapa förutsätt-ningar för att åstadkomma en flexibla verksamhet som tar till vara människors olikheter och förmågor. En annan viktig aspekt att säkerställa är tryggheten i vardagslivet. Ingen skall känna sig rädd vare sig det gäller att promenera, gå och handla, resa kollek-tivt eller omsorgsverksamhet. Det handlar också om bostadsområdenas utformning, förtätning av nuva-rande bebyggelse och möjligheter, oberoende om man är barn, vuxen, äldre eller funktionshindrad, att röra sig enkelt och tryggt i sin närmiljö.

Kollektivtrafik

Vi anser att det ska finnas goda kommunikations-möjligheter, och att Bromölla ska kunna erbjuda attraktiva boenden mellan hav och sjö för de som väljer att bosätta sig i Bromölla. Vi är en mycket bra pendlar kommun som vi ska arbeta för att ut-veckla. Det är viktigt att vi bygger och förtätar området runt tågstation och E 22.

Kommentar:

Synpunkterna noteras och vidarebefordras.

Centerpartiet i Bromölla

Sid 19 i Del 1. Sista stycket under Jord- och Skogs-bruk: ta bort ordet ”ökad”.

Sid 21 i Del 1 2:a stycket 1: meningen under rubri-ken Strategi skall ordtillägg: ... samhälls-, ”natur- och kulturhistoriska- samt” socialhistoriska värden göras.

Sid 33 i Del 1. Ta bort område 21 som utvecklings-område och utveckla område 20 till större yta istäl-let

Sid 33. Punkt 9 visar på fel plats. Skall vara väster om område 8.

Sid 33. Bygg exakt där siffran 10 står och inte längs Allarpsvägen. Finns en naturlig äng där gula ringen med siffran 10 står som ger ett fint läge nära till sjö.

Sid 33. Skapa förutsättningar för bebyggelse i en förlängning av Kronoparksvägen norrut och inte längs Allarpsvägen. Ger attraktivare boende jmf med boende längs Allarpsvägen som är huvudled med genomfartstrafik.

Kommentar:

Synpunkterna syftar på den första versionen som var ute på samråd under sommaren 2013, och stämmer inte med den reviderade granskningsversionen som varit utställd under 2014. I den mån synpunkter fortfarande är relevanta ska de vidarebefordras.

Ivetofta/Gualöv/Nymölla Socialdemokratiska förening

Föreningen har tagit del av materialet rörande förslag till ny ÖP både under samrådet och i samband med utställningen. Vi noterar att många av de synpunkter som framkom under samrådet på ett bra sätt har beaktats inför utställningen. Föreningen har gått igenom utvecklingsstrategierna för hela kommunen men har främst bevakat förslagen härrörande till föreningens geografiska område.

S-föreningens uppfattning är att del 1 på ett överskådligt och bra sätt beskriver framtida användningen av mark- och vattenområden och den framtida bebyggelseutvecklingen. Vidare hur gällande miljö kvalitetsnormer tillgodoses.

Vi vill emellertid ha en bättre prioritering av cykelvägen mellan Valje och Grödbby, vilket vi, arbetarkommunen och ett par andra ideella föreningar framfört i första remissrundan. Synpunkter som inte minst är en säkerhetsfråga för både barn och vuxen.

Föreningen ställer sig annars bakom förslagen som redovisas och har vid föreningsmöte 2014-04-01 beslutat att tillstyrka förslaget.

Kommentar:

Synpunkterna noteras för framtida planarbete.

Vänsterpartiet i Bromölla

Kortsiktigt:

DIVERSE FÖRBÄTTRINGAR:

- Ombyggnation Gallerian. Alla innerväggar i glas samt tidsenlig belysning invändigt.
- Kommunhuset bör fräschas upp, fasader mot torget vitkalkas.
- Locka hit företag aktivt! Subventionera hyror rejält vid långsiktiga kontrakt. Ex. Callcenter, kläder typ H&M, NetOnNet-lager, ta fram lista på branscher/företag.
- Den befintliga småbåtshamnen utvecklas, det finns bra ytor som kan utnyttjas.
- Bilda en "centrumgrupp": politiker, företagare, pensionärer, ungdomar...

Långsiktigt:

HOPLÄNKNING BROMÖLLA/GUALÖV:

- Infart till Bromölla via E22 > Gualöv för vidare anslutning till Ivöstrandsområdet.
- E22 skall leda in mot Bromölla – inte förbi!

- Bebyggelse från Gualöv längs Ivösjön fram till Strandängen.
- Upprensning av hela kuststräckan fram till Gualöv krävs.
- Sjötomter till ett nedsatt pris för att locka nybyggnationer.
- Industrier längs järnvägen, tomter längs stranden och uppe på höjden.
- McDonalds eller liknande, bensinmack etc

VITALISERING AV CENTRUM:

- Bebygga parken vid brandstationen, galleri. Tre våningar möjligt.
- Trygghetsboende enligt vårt tidigare motionsförslag. Sammankopplar centrum med Ivöstrand fysiskt och innebär ett mer "levande centrum".

ÖVRIGT:

Vi har tidigare föreslagit att man inrättar hästgårdar i Näsrum, Håkanryd och Grödbby, då det finns utmärkta ridvägar i området kring Ryssberget och nära till både Råby och Sölvesborgs ridklubbar.

Kommentar:

Synpunkterna noteras för framtida planarbete eller vidarebefordras.

Stora Enso Nymölla

De synpunkter som Stora Enso Nymölla AB gav in den 27 augusti 2013 på det tidigare förslaget kvarstår. Vissa av dessa synpunkter har dock inte beaktats och Bolaget vill därför åter framföra följande synpunkter.

Nymölla Bruks tjänstemannavillor

I det utställda förslaget står det i del 2 under "Värdefulla bebyggelsemiljöer" att underlaget ger ingen heltäckande bild av bebyggelseutvecklingen i kommunen utan ska mer ses som en provkarta som lyfter fram några färgstarka exempel. Bolaget vill återigen poängtera att man inte anser att tjänstemannavillorna är kulturhistoriskt intressanta så att det motiverar något speciellt skydd. Det kan även noteras att tjänstemannavillorna inte ligger i Nymöllas bebyggelse väster om fabriken som felaktigt angivits i förslaget utan ligger längs Garvarevägen norr om fabriken.

Miljö- och riskfaktorer

Trots tidigare påpekande beträffande uppgift om klassning av Nymölla Bruk vid MIFO-inventering

kvarstår felaktigheten. I del 2 "Underlag" står på sidan 50 - 51 att Nymölla Bruk vid MIFO-inventering fått riskklass 1 - mycket hög risk. Enligt meddelande från Länsstyrelsen 2006-07-05 är dock bolaget placerat i riskklass 3 – måttlig risk. Samma felaktighet återfinns även på sidan 16 i del 3 "Konsekvenser".

Kommentar:

Kommunen beklagar att tidigare påpekade felaktigheter kvarstår och ska givetvis göra rättelser.

Med avseende på tjänstemannavillorna norr om fabriken ska bolagets avvikande ståndpunkt noteras i kunskapsunderlaget *Bebyggelseutveckling i Bromölla kommun*.

E.ON Sverige AB

E.ON äger och driver idag elnät i Bromölla kommun genom sitt dotterbolag E.ON Elnät Sverige AB (fortsättningsvis E.ON Elnät eller bolaget). På uppdrag av E.ON Elnät vill jag framföra följande synpunkter på planförslaget.

E.ON Elnät noterar att Strategisk passage för energidistribution mellan Bromölla och Nymölla finns omnämnd i översiktsplanens verbala vilket bolaget uppskattar (översiktsplanen del 1 sid. 46). Däremot är det svårt att finna den i markanvändningskartan.

Bolaget observerar även att E.ON Elnäts 130 kV regionnätsledningar samt fördelningsstationerna i Bromölla och Nymölla finns med i kartan som redovisar stam- och regionnätsledningar (på sid. 44 i del 2). Men som vi tidigare nämnt består E.ON Elnät regionnät inte enbart av 130 kV-anläggningar utan även av 50 kV-ledningar och fördelningsstationen i Gualöv vilket vi saknar i redovisningen, såsom ledningarna Torsebro – Nymölla västra, Nymölla västra – Ivö, Ivö – Mjällby, se ljusorange linjer i bifogad karta.

E.ON Elnät hänvisar till tidigare samråds svar och önskar att även bolagets 50 kV regionnätsledningar samt Gualövs fördelningsstation som har stor betydelse för regionen även bör redovisas såväl i planens verbala del som i dess kartdel.

E.ON Elnät har för avsikt att bibehålla sitt regionala ledningsnät samt fördelningsstationer i befintligt utförande och befintligt läge. Eventuella åtgärder eller flyttkostnader bekostas av den som så begär. I övrigt har E.ON Elnät inget mer att erinra än vad som tidigare sagts i samrådsyttrandet.

Med vänlig hälsning

Pär Hultberg
E.ON Sverige AB

Kommentar:

Noteras. Karta och text i del 2 ska kompletteras med fler kraftledningar, liksom även markanvändningskartan med avseende på föreslaget nytt riksintresse för energidistribution.

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Nordöstra Skånes Fågelklubb har tidigare yttrat sig kring förslag till översiktsplan. En del av detta har beaktats i utställningshandlingen. Där detta inte har beaktats kvarstår våra synpunkter.

Fågelklubben vill dock göra vissa tillägg kring föreslagna verksamheter och redan pågående friluftsliv i Ivösjön. Detta baserar sig på erfarenheter, och då särskilt under 2013, från det fiskgjusprojekt som vi genomfört med bl.a. stöd av LONA-medel.

Störningarna från det s.k. rörliga friluftslivet har under 2013 varit oacceptabelt höga. Detta har inneburit att fiskgjusarna i för hög utsträckning misslyckats med sin häckning.

I del 1 Utvecklingsstrategier beskrivs på sidan 60 återskapande av Gualövs badplats. På grund av störningar i framförallt nordöstra delen av Ivösjön har fågelklubben valt att anlägga boplatzförmor för fiskgjuse med lyckat häckningsresultat vid Gualöv. En etablering av badplats här skulle med stor sannolikhet omintegöra eller kraftigt störa häckningar i detta område.

I del 1 Utvecklingsstrategier beskrivs på sid. 38 och 39 under rubriken "Natur, kultur och rekreation" på förtjänstfullt sätt viljeinriktning och strategier. Det finns i sammanhanget särskilt två formuleringar som vi vill lyfta fram:

Sid. 38 under Viljeinriktning stycke 1: "Vid behov kan beträdnadsförbud användas för att skydda känsliga arter".

Vidare sid. 39 under Rekreation: "vägleda ut i naturen".

Fågelklubben menar att detta inte enbart får bli ett teoretiskt resonemang i översiktsplanen utan måste med det vi beskriver ovan leda till konkreta åtgärder. De erfarenheter vi vunnit i fiskgjusprojektet visar med tydlighet att detta behövs.

Kommentar:

Noteras. I områdesvisa ställningstaganden för Ivösjön och Ivösjöns arkipelag, del 1 sid 21, är kommunen mycket tydlig med att åtgärder som kan påverka Ivösjöns naturvärden negativt ska undvikas, mänskliga aktiviteter kanaliseras och tillåtas på begränsade ytor och att fri-luftsliv och båtutrustning som visar stor hänsyn ska uppmuntras etc. Kommunen instämmer i att detta inte får stanna vid ett teoretiskt resonemang utan omsättas i praktik.

Med avseende på den gamla badplatsen i Gualöv, som enligt planförslaget skulle återskapas, ska texten kompletteras så att det framgår att lokaliseringen måste utredas närmare, i samråd med bland andra fågelklubben.

Boende Näsrum (24 st)

Det är mycket glädjande att tidigare inskickad synpunkt om cykelväg mellan Näsrum och Vånga numera nämns i översiktsplanen! Av förklarliga skäl vill vi givetvis att det skrivs att den SKA göras, och inte med den eventuella skrivning som är nu.

Vidare vill vi poängtera att önskemålet är en NY cykelVÄG, för ökad trafiksäkerhet, och inte bara en cykelLED för turister längs befintliga vägar.

På norra sidan om nuvarande landsväg finns två delar kvar av den gamla landsvägen, som idag används som skogsbilväg, dessa skulle med fördel kunna användas som cykelväg.

Emotser fortsatt dialog i frågan!

Kommentar:

En översiktsplan är endast vägledande, men genom att möjligheten för en cykelväg mellan Näsrum och Vånga pekas ut i planen ökar ändå förutsättningarna för en sådan. Kommunen har inte för avsikt att anlägga en cykelled i första hand för turister. Kommunen kommer att fortsätta dialogen.

Brodde Almer och Eva Åkesson

SYNPUNKTER PÅ ÖP 2030: Del 3 konsekvenser.

Sidan 12: Miljökonsekvenser. Sidan 17: Buller. Sidan 20: Landskapsbildsskydd

De härliga Ryss- och Västanåbergen måste hållas fria från vindkraftverk. **Att industrialisera bergen med vindkraftverk vore ett fatalt missgrepp i Ivösjöbygden! Så illa det skulle se ut med industribyggnader på bergsryggarna här i "Skånes Schweiz" - det mest kuperade området söder om Vättern.** Vi är eniga med kommunalrådet Heléne Björklund, Sölvesborgs kommun (Sölvesborgstidningen 22 aug. samt dagens Kristianstadsblad 30 aug. 2013) och andra som önskar bevara denna riksintressanta tillgång vilken bjuder på tystnad och skogs-mark av vildmarkskaraktär. En exploatering skulle avsevärt minska bergets värde som värdefullt rekreativområde. Förslagen om vindkraft på Ryssberget måste snarast tas bort från ÖP 2030! Via intervjuer vet vi att utbyggnad på bergen har ringa stöd av orts-befolkningen.

För närboende skulle buller helt förändra livsmiljön. De röda varningsljusen skulle vara störande på långa avstånd.

Bergen här i Ivösjöbygden är betagande och utgör en av godbitarna i den svenska naturen. Dessa borde omedelbart få **landskapsbildsskydd** så att det storslagna landskapet bevaras för framtiden. **Bergtäkten vid gränsen mot Blekinge** är inte förenlig med bevarandeintresset för Ryssberget. Verksamheten äter sig in i det riksintressanta Ryssberget och skapar ett fult sår i naturen. Utvinningen bör i stället drivas på djupet och med tiden förvandlas till ett vattenmagasin.

I Tyskland som vi besöker årligen ökar antalet stora solcellsanläggningar för varje år. Genom utveckling ökar solcellers effektivitet. **Denna förnyelsebara energikälla måste på alla sätt stödjas av kommunen.**

Sidorna 13-14: Dagvatten

Dagvatten måste renas innan det tillförs viktiga sjöar och vattendrag – vi är eniga med kommunen

Sidan 15: Förorenad mark

Deponin vid Åsen skall endast användas av företag/boende inom Bromölla kommun. Vad finns i gamla soptipporna på Hågena backe mittemot Gudahagen och på Pisleöns västra sida?

Sidorna 17 och 23: Hushållning med markresurser

Att exploatera värdefull jordbruksmark är en styggelse i en svältande värld. Detta borde vara förbjudet!

Sidorna 18-23: Riksintressen, Natura 2000, miljömål

Riksintressanta områden har med omsorg utvalts att bevaras för framtiden och inte bitvis för-störas eller skadas. Detta måste vara a och o. Detta gäller exempelvis för Ivösjön och delar av Ryssberget som är av **riksintresse för naturvård**.

Det stora området av **riksintresse för friluftsliv** Ivösjön-Immeln-Ryssberget (L:F3) måste bevaras och inte naggas i kanten som Olofströms kommun beslutat om med 150 meter höga vindkraftsindustrier vid Boafall till mycket stor negativ påverkan för närboendes livsmiljö! Sådan usel hantering är bedrövlig som visar på stor okunnighet om hur 150 meter höga vindkraftverk i skogsmiljö negativt påverkar omgivningen. Ännu är inga kraftverk byggda och kommunen måste backa ur och stoppa exploateringen. Kommuner måste satsa på att bevara ostörda områden där människor kan uppleva tystnaden och naturen.

Gudahagen är ett riksobjekt av högsta klass för **kulturmiljövård** och dess historia och sägner kring platsen måste lyftas fram.

I Bromölla bör snarast uppsättas en **minnessten** – en kvarnsten – där Bromölla kvarn en gång låg och som gett namn åt kommunen. På Kjugekull finns en kvarnsten som kan uppsättas - inköpspriset är satt till 2000 kr (Willands härads hembygdsförening)

Natura 2000-områdena Holjeån och Ivösjön måste på allt sätt uppmärksammas. **Det kan inte accepteras att avloppsvatten, visserligen bra renat, tillåts att belasta vattendragen med gifter, hormoner och gödande ämnen som negativt ändrar på förhållandena i vattensystemet.** Enskilda avlopp måste saneras och tillföras reningsverk. Ivösjön kan i framtiden bli en viktig dricksvattentäkt.

Holjeån och Lillån måste få bättre flöden under torrsomrar genom bättre vattenhushållning i Immeln. I Holjeån vid Västanå har under augusti månad 2013 runnit mindre än 0,5 m³/sek. I Lillån den 29 augusti 2013 rann det ca 2 liter/sek vid Sibbarp där det borde varit minst 100 l/s.

Massor av öring och även signalkräfter har dött. Häger, mink och andra djur har försett sig med lättillgänglig föda.

Fisken, vilken finns längst upp i näringskedjan, **måste utan betänkligheter kunna ätas** av människan. I sommar har grovnote funnits mer än någon-

sin i Ivösjön och den ställer till stort besvär vid fritidsfiske – har funnits på djup större än tre meter! Gödning gynnar fiskarter som människan inte längre konsumerar – dessa ”arbetar” för att göra sjön ännu näringsrikare och då fattigare på syrgas i djupområdena som bebos bl.a. av **laxfiskarna nors och siklöja samt relikta kräftdjur**. Att tala om Ivösjön som ett utmärkt ”reningsverk” är ingen hållbar utveckling. **En förbiledning (kallad ”Befrielsen”) måste planeras och byggas så att Natura 2000-områdena befrias.** Ett högmödernt reningsverk måste byggas som tar hand om det kommunala avloppsvattnet från Olofström, Bromölla och gärna även Sölvesborgs kommun.

Dricksvatten som planeras pumpas till Olofströms kommun och Näsrum bör efter att ha använts till dricksvatten, diskvatten, toalettspolning etc. inte återbördas till Holjeån utan ett reningsverk vid Östersjön.

Invid Ivösjön i Bromölla bör ordnas med ett **center** där tillståndet i sjöarna inom Skånes sjödistrikt följs och att åtgärder kan sättas in i tid för att motverka negativa förändringar.

Strandskyddet får inte luckras upp vid Natura 2000-områden. Här skall miljön skyddas. Vad gäller båt- och badplatsen Klackabacken (LIS-område) är det en naturskön plats som äg-es av Klagstorps by och bör inte bebyggas. Intill finns Trolle Ljungby gods naturreservat.

Bromölla kommun måste skydda sina mycket värdefulla tillgångar som sjöar och berg. Detta är en utmärkt och förutseende investering för framtiden i ”Skånes Schweiz” och Sjödistrikt.

Kommentar:

Planförslaget pekar ut Ryss- och Västanåbergen som stora opåverkade områden, vilket inte är förenligt med att de skulle ”industrialiseras med vindkraftverk”. Den reviderade version som har ställts ut 2014 innehåller inga utpekade områden för vindkraft på Ryssberget.

Bergtäkten vid gränsen mot Blekinge bedriver tillstånd enligt miljöbalken, men kommunen anser att en långsiktig god hushållning med naturresurser ska tillämpas, och att en ömsesidig hänsyn och dialog är nödvändig för att undvika konflikt (se del1, sid 37).

Kommunen ska stödja utveckling och användning av solenergi, se del 1 sid 44.

Synpunkter på gamla soptippar vidarebefordras.

Kommunen har vid revideringen av planförslaget plockat bort ett flertal utvecklingsområden som berör jordbruksmark.

Kommunen anser att planförslaget på många sätt bidrar till att skydda värdefulla tillgångar som sjöar, berg, riksintressen, Natura 2000 etc. Se del 1.

Men – liksom påpekats tidigare får det inte stanna vid teoretiska resonemang utan måste omsättas i åtgärder.